

Regeringen
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet SOU 2025:93 En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk

Er beteckning: LI2025/01500

Sammanfattning

Halland är ett skogslän, där cirka halva ytan är skog. I länet finns också flera stora industrier som behöver råvaror från skogen. Skogsbruket i Halland är en viktig naturresurs och ska vara hållbart. Det skapar jobb, bidrar till en växande bioekonomi och har en betydelse för den regionala utvecklingen i Halland. För att bibehålla ett hållbart skogsbruk krävs hänsyn till bland annat biologiska intressen samt klimatet.

Utredningen har ett stort fokus på aktivt skogsbruk med förslag på tydligare regelverk och att skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart och konkurrenskraftigt skogsbruk och tydligare uppföljning av klimat- och miljöarbete. Länsstyrelsen i Hallands län har följande synpunkter på utredningen.

Länsstyrelsen tillstyrker att rådgivning ska vara en del av Skogsstyrelsens kärnverksamhet samt att Miljömålsberedningen ska föreslå etappmål för att tydligare styra miljömålsarbetet.

Förslag om politiskt uttalad areal som ska skyddas, att upphäva reservatsbeslut, att införa fler främmande trädarter samt ta bort miljömålsindikator och omformuleringar av preciseringar avstyrks.

Avsnitt 1.3 Förslag till lag om ändring i miljöbalken (1998:808)

Ändringen av 7 kap. 7 § miljöbalken avstyrks.

Den föreslagna lydelsen är olämplig då det är oklart när den kan tillämpas samt riskerar en öppen tolkning som kan få negativa

konsekvenser för naturvärden. Syftet med nuvarande lydelse är ämnad att eliminera sådana negativa konsekvenser.

Avsnitt 1.7 Förslag till förordning om ändring i artskyddsförordningen (2007:845)

Ändringen av 4 § artskyddsförordningen avstyrks.

Den ändring som föreslås innebär en större otydlighet gällande vad som utgör en förbjuden störning. Utredningens lösningsförslag 5.3.3 och resonemang avseende Sveriges tolkningsutrymme av geografiskt utbredningsområde riskerar att strida mot EU-rätten. Länsstyrelsen anser att domen i mål C-784/23 Voore Mets m.fl. måste beaktas.

Kapitel 4 Synliggör skogens klimatnytta

Länsstyrelsen menar att kapitlet har brister. Samtidigt ser Länsstyrelsen positivt på att utredningen fokuserar på hela skogens klimatnytta och inte enbart på dess roll som kolsänka.

Länsstyrelsen delar bedömningen att det finns fördelar med ett aktivt skogsbruk som möjliggör substitution av fossilbaserade produkter. Samtidigt vill Länsstyrelsen påtala att beräkningsmetoden ISO 13391 är starkt kritiserad och att metoden medför en stor risk för överskattning och dubbelräkning av skogens klimatnytta.

Länsstyrelsen delar bedömningen att en effektiv kolinbindning endast kan ske under några decennier och att kolförrådet på sikt kommer att nå en mer stabil nivå. Samtidigt så finns det utrymme för att öka inbindningen under de närmaste decennierna, vilket är önskvärt då det skulle bidra till en betydande nettoutsläppsminskning i närtid.

Avsnitt 4.3.1 Tydligare redovisning av skogens klimatnytta

Förslaget om att ta fram ett nytt mått för skogens klimatnytta avstyrks.

Länsstyrelsen ser dock både för- och nackdelar med ett nationellt mått. Ett tydligt nationellt mått som kan följas upp skulle i bästa fall

kunna bidra till ökad kunskap och förståelse, vilket i förlängningen skulle kunna bidra till att påskynda klimatomställningen och att Sverige skulle kunna inspirera den EU-gemensamma klimatpolitiken. Samtidigt finns det en risk att ett nationellt mått medför att Sveriges och EU:s mål blir motstridiga. Att det finns en gemensam och accepterad EU-politik på klimatområdet är av stor vikt för att hantera klimatomställningen. Länsstyrelsen menar även att det är problematiskt att införa ett mått som bygger på metodiken från ISO 13391. De globala modellerna bör behållas för kontinuitet och säkerställa att beräkningar görs likartat mellan länder.

Kapitel 5 Ny syn på naturvårdsavsättningar och klimathänsyn

Den generella hänsyn som markägare uppmanas ta är inte tillräckliga för att skydda alla arter, särskilt EU-skyddade arter och känsliga fågelarter. Förslagen med ett utökat ansvar för markägare riskerar att leda till negativ påverkan på hotade, skyddade och störningskänsliga arter i skogsbruket och kan öka artskyddsbrott, främst på grund av det kräver betydande kunskaper. Om förslaget tas vidare, så behöver de kompletteras med myndighetsstöd till markägarna med underlag och rådgivning.

Länsstyrelsen instämmer med utredaren i förslaget som handlar om att ta fram en ambition avseende skötsel av de undantagna områdena.

Avsnitt 5.1.2

Utredaren beskriver problem med skötsel av skyddade områden och att det kan påverka motivationen och acceptansen för ytterligare skyddade områden. Det beskrivs också att samhället behöver veta kostnaderna för fler skyddade områden och skötsel av dessa.

Länsstyrelsen har länge påpekat att ettårsbudgetar inte är ändamålsenliga. För att få till en effektiv skötsel krävs det planering och budgetar som sträcker sig över en längre tidshorisont. Länsstyrelsen vet vilken skötsel som behövs i de skyddade områden men samtidigt vet myndigheten inte vad man kommer kunna genomföra. Att ha en flerårig budget ger också en trygghet för de entreprenörer som jobbar med skötsel av reservaten, de vågar satsa genom att till exempel anställa och investera i maskiner.

Avsnitt 5.1.3 Formellt skyddad skog och frivilliga avsättningar

Utredningen föreslår att politisk avvägning bör uttalas för hur stor areal som bör undantas från skogsbruk och därmed också hur stor areal som kan användas för skogsbruk. Uttalandet ska också inkludera hur Sverige avser att bidra till EU:s åtaganden samt internationella åtaganden. Förslaget avstyrks av följande skäl.

Genom att sätta ett mått för (areal) hur mycket som ska avvaras för den biologiska mångfalden som utredningen föreslår, blir utfallet att den biologiska mångfalden kraftigt kommer att minska. Anledningen är för att varje plats har sin egen förutsättning med en unik sammansättning av arter som samspelar med omgivningen. Det spelar roll vilka naturvärden och strukturer som finns både i och utanför skogen. Även vad som planeras i anslutning till skogen kan påverka förhållanden i skogen och viktiga närliggande livsmiljöer. En annan viktig aspekt är vilka fler bevarandeåtgärder som görs för att främja den biologiska mångfalden i skogens närområde.

Utredningens förslag tar helt enkelt inte hänsyn till den biologiska mångfalden och ekosystemens komplexitet genom att förutbestämma ett arealmått. Ett helhetsperspektiv saknas.

Utredningen betonar att Sverige har en stor andel av Europas urskogar (62%) och tar ett stort ansvar för att skydda dessa. Utredaren anser då att annan skog som ska skyddas bör skyddas av andra europeiska medlemsländer. Länsstyrelsen delar inte den åsikten. Det skulle kunna innebära att till exempel Sveriges ädellövskogar med höga bevarandevärden inte skyddas fast ädellövskog är en prioriterad skogstyp enligt EU:s Art- och habitatdirektiv. Länsstyrelsen ställer sig också kritisk till utredarens uppfattning att Sverige tar ett stort ansvar att skydda den äldre skogen. Under åren 1985–2020 har cirka 6000 kvadratkilometer gammal skog avverkats i Sverige, vilket kan jämföras med Sveriges 30 nationalparkers sammanlagda landyta som är 7 430 kvadratkilometer. Enligt Skogsdata 2023¹ finns ungefär hälften av gammal skog kvar jämfört med för 100 år sedan.

Sverige har ett ansvar att skydda, bevara och förbättra för den biologiska mångfalden för framtida generationer, vilket de nationella och internationella direktiv, lagar och konventioner är skapade för

¹ [skogsdata 2023 webb.pdf](#)

och som Sverige är ålagd att följa. Skydd av skog handlar inte bara värdefull natur med höga naturvärden som behöver bevaras men också vilka risker stora monokulturer medför.

Avsnitt 5.2 Miljöhänsyn vid skogliga åtgärder

Det saknas personer med kulturmiljökompetens i utredningen, vilket ger konsekvenser som syns i texten genom att begrepp inom kulturmiljöområdet används otydligt och felaktigt. Länsstyrelsen anser att Riksantikvarieämbetet borde tilldelats en roll som expert i utredningen.

Det är tydligt att begreppsförvirring råder och Länsstyrelsen kan därför inte följa med i resonemangen som förs i utredningen. Ett exempel är utredarens förslag att ge Riksantikvarieämbetet uppdrag att utforma en strategi för att bevara, använda och utveckla de mest skyddsvärda övriga kulturhistoriska lämningarna. Länsstyrelsen ställer sig frågande vad som menas med "de mest skyddsvärda lämningarna." Det framgår inte om det är lämningar som redan är utpekade och skyddas genom hänsynsparagrafen 20 § skogsvårdslagen eller om det är "övriga" kulturhistoriska lämningar. Länsstyrelsen menar att definitionerna behöver tydliggöras.

Länsstyrelsen noterar att det i utredningen hänvisas till kulturminneslagen på sida 270. Den rätta benämningen är kulturmiljölagen (KML).

Det hänvisas till kulturmiljölagen 2 kapitlet på sida 458, men ansvaret för kulturmiljöer regleras i 1 kap 1 § KML som säger "det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön. Ansvaret för kulturmiljön delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas. Bestämmelserna i denna lag syftar till att tillförsäkra nuvarande och kommande generationers tillgång till en mångfald av kulturmiljöer. Lag (2013:548)". Länsstyrelsen anser att det är 1 kap 1 § KML som det ska hänvisas till i stycket.

I avsnitt 5.2.3 skriver utredaren att det kan finnas skäl att överväga att göra Skogsstyrelsen till tillsynsmyndighet även för kulturmiljölagen vid tillsynen av skogsbruksåtgärder. För det krävs

arkeologisk kompetens vilket i sin tur skulle innebära att Skogsstyrelsen behöver växa och tillföras mer resurser.

I utredningen under avsnitt 5.2.2 står det "det går dock att uppfatta att alla lämningar måste bevaras överallt", vilket är vad kulturmiljölagen föreskriver. Stycket följs sedan av "ska alla kulturmiljöer i skogen bevaras?" Här saknar utredningen en strategi som på ett tydligt sätt relaterar lämningarna till korrekt lagstiftning. Kulturlämningar skyddas och ska tas hänsyn till enligt 30 § Skogsvårdslagen medan fornlämningar är strikt skyddade enligt kulturmiljölagen.

Redan idag erhåller skogsbruket lättnader från kulturmiljölagen då man inte behöver genomföra arkeologiska utredningar när större ytor berörs av markberedning, trots att dessa kan utgöra stora markingrepp på ytor som sannolikt innehåller fornlämningar. Dessutom har en prioritering av lämningar redan genomförts genom uppdelning i forn- och kulturlämningar (skogsvårdslagen och kulturmiljölagen). Det är inte orimligt att skogsbruket ska ha samma krav på att följa lagen som alla andra näringar.

I avsnittet om konsekvenser för företag och enskilda (5.2.4) menar utredaren att omprövning av arbetet med kulturmiljöer i skogen syftar till att skapa tydlighet för skogsbruket. Länsstyrelsen anser att vid god planering och respekt för det gemensamma kulturarvet kan lagen, som den är skriven idag, följas även inom skogsnäringen om rätt kompetens finns.

Avsnitt 5.3 Skydd för fåglar

Utredningens konsekvensutredning är otillräcklig med tanke på frågans komplexitet. Mängden andra utredningar och förslag till författningsändringar gällande skogsbruk som utförts under de senaste åren bidrar ytterligare till att de sammanlagda konsekvenserna för fågelpopulationerna i Sverige och den biologiska mångfalden är mycket svåra att bedöma.

Länsstyrelsen instämmer att ett förebyggande arbetssätt är lämpligt för att säkerställa att det finns tillräckligt med livsmiljöer för att bibehålla fågelpopulationerna och att det behöver ske en förflyttning från enskilda ärenden till ett sammanhängande och samordnat förebyggande arbete inom skogsbruket i stort. God miljöhänsyn inom skogsbruket generellt är fortsatt viktigt för att bibehålla

fågelpopulationerna. Utredningen föreslår en kartläggning av fåglarnas livsmiljöer och säkerställande av skydd av områden för att långsiktigt kunna bibehålla populationerna i deras naturliga utbredningsområde.

Kartläggning samt skydd och skötsel av områden för att bibehålla och återupprätta fågelpopulationer till en tillfredsställande nivå innebär en stor arbetsinsats. Länsstyrelsens bedömning är att detta arbete inte kan genomföras inom ramen för myndigheternas befintliga budget och att särskilda medel behöver avsättas för detta ändamål.

Förslaget att upprätta en nationell förteckning över fågelarter vars populationer inte befinner sig på en tillfredsställande nivå avstyrks.

Länsstyrelsen anser att den svenska rödlistan ska användas. Den uppdateras regelbundet.

Avsnitt 5.4 Upphävande av områdesskydd

Förslagen om att upphäva beslut om att bilda ett naturreservat när syftet inte längre bedöms rimligt att uppnå eller upphäva beslut om biotopskyddsområde när det finns skäl avstyrks (strecksats 1 och 2).

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att lägga till en skrivelse om att ett naturreservat ska kunna upphävas om syftet inte längre är *rimligt att uppnå*, och anser att det ska vara oförändrat. Som utredaren själv nämner så beslutades det om nuvarande lagtext just för att det ska vara svårt att upphäva ett reservatsbeslut utan synnerliga skäl. Uttrycket *rimligt att uppnå* är väldigt otydligt vad det omfattar och vad resultatet skulle bli vid en prövning. Lagstiftningen tillåter redan idag upphävning av naturreservat vid synnerliga skäl, vilket anses tillräckligt.

Naturreservat är ämnade att vara för evigt för att naturvärdena ofta har långa successioner. Man ska ta i beaktande att skyddade områden har en viktig roll på landskapsnivå. Om ett skyddat område tas bort till förmån för exempelvis produktionsskog eller exploatering kan konsekvensen bli att arter inte har möjlighet att flytta sig i landskapet. Detta kan även vara arter som inte registrerats vid bildandet men som vandrat in senare eller arter som inte blivit undersökta och där ny kunskap tillkommit. Att bilda ett

naturreservat är dessutom en stor investering för staten eller kommunen.

Utredningen utgår från att inga skydd ska bildas när de satta målen uppnåtts men att det fortfarande kommer finnas värdefulla områden kvar som behöver skydd. Förslaget är då om ett nytt område ska skyddas behöver ett annat utgå. Formellt skydd av skog gör mest nytta när man skyddar värdekärnor samlat i värdetrakter, vilket inte kommer att bli fallet enligt utredningens förslag. Länsstyrelsen ser att förslaget skulle kunna innebära att anslag för skydd av skog i stället används för att skydda områden med lägre naturvärden. Det föreligger även risk att Sverige inte uppnår målen enligt restaureringsförordningen om utredningens förslag tillämpas.

Frågan kring återbetalning av ett eventuellt upphävande av skydd innebär en stor osäkerhet för markägaren. Utredaren framhåller i sin utredning att man vill skapa incitament för markägare att skydda sin skog, det anser Länsstyrelsen inte att man åstadkommer här. Länsstyrelsen håller med att markägare ska ersättas om markanvändningen försvåras. Detta bör kunna göras inom ramen för befintliga skyddsformer.

Kapitel 7 Ökad rådgivning

Länsstyrelsen är enig med utredaren i den problembild som beskrivs. Utvecklingen med minskad rådgivning är klart bekymmersam.

Avsnitt 7.4 Lösningförslag

Förslaget att rådgivning ska utgöra en betydelsefull del av Skogsstyrelsens kärnverksamhet tillstyrks.

Länsstyrelsen bedömer att mer statlig rådgivning efterfrågas av skogsbrukets aktörer och kan göra reell skillnad i skogen för att nå skogsvårdslagens båda mål.

Även länsstyrelsen kan ses som en genomförandepart genom de regionala skogliga råd som föreslås med utgångspunkt i skogsprogrammen.

Länsstyrelsen anser också att det bör ges större anslag för tillsyn med en tydligare formulering av naturvårdshänsyn som krävs för bland annat skydd för vattenmiljöer och strandmiljöer. Det finns bra

underlag för att kunna konkretisera och förtydliga vilken hänsyn som behöver göras längs vattendrag så att rätt åtgärd görs på rätt plats i landskapet.

Avsnitt 8.3 Främmande trädarter

Förslaget om att främmande arter endast får användas i undantagsfall skall tas bort samt att Skogsstyrelsen får ett mandat att meddela föreskrifter om vad som avses med inhemska trädarter (strecksats två och tre under punkt 1) avstyrks.

Dagens regelverk bestämmer begränsningar i användningen av främmande trädarter. Regelverket ger mandat åt den myndighet som regeringen bestämmer att reglera användningen av främmande trädarter. Detta anser Länsstyrelsen fungerar bra och minimerar risker att olämpliga trädslag etableras i skogslandskapet. Det finns en bra fungerande definition som tar upp när arter räknas som inhemska eller främmande. Om Skogsstyrelsen ska ha en annan definition för trädarter blir det mer förvirrande och ineffektivt.

Utredningen föreslår i punkt 2 att öppna upp för mer användning av främmande trädarter. Med hänsyn av de pågående klimatförändringarna bedöms sydligaste Sverige behöva anpassa diversiteten av trädslag i skogslandskapet för att upprätthålla skogsbruk med bra tillväxt. Länsstyrelsen anser att försiktighetsprincipen i första hand ska tillämpas när det gäller föreskrifter om främmande trädarter.

Främmande trädarter bör etableras med stor försiktighet där trädarter som bedöms spridas på naturlig väg i första hand prioriteras. Det bör även finnas en plan för att utföra studier i samband med förändringar av biodiversiteten i skogslandskapet där även ett kontrollprogram ska tas fram. Vidare bör det tas fram en beredskapsplan som tillämpas vid behov eftersom främmande trädarter snabbt kan orsaka sjukdomar. En högre andel främmande trädarter kan även utgöra en högre risk för etablering av andra skadegörare som kan hota eller skada inhemska sårbara arter.

För trädarter som inte är bedömda enligt SLU:s risklista anser Länsstyrelsen att skogsbranschen har ett ansvar att finansiera en liknande utredning för att studera hur invasiva olika främmande trädarter bedöms vara. Länsstyrelsen anser att man bör undvika

sådana trädarter som har hög risk för invasivitet med en hög negativ ekologisk effekt.

Det föreslås i punkt 3 att staten finansierar en större forskningssatsning om främmande arter med uppföljning och utvärdering. Förslaget avstyrks.

Detta bör åläggas branschen som har ekonomiska fördelar av sådan forskning.

Anmälningssplikten för plantering av främmande trädarter är bra vilket även utredningen anser för att säkerställa tillsyn, utvärdering och uppföljningar. Utredningen föreslår att anmälan av etablering av främmande trädarter ska vara samma areal som för avverkningsanmälan, 0,5 ha. Utredningen föreslår även minst 50 % av den tänkta etableringen av främmande trädarter ska undantas anmälningssplikten. Länsstyrelsen bedömer att det finns en risk när så stor areal undantas från anmälningssplikten och andelen av nyetablerade trädarter som undantas är allt för stor och bör därför minskas väsentligt. Länsstyrelsen anser därför att även mindre arealer och mindre andel nyetablerade trädarter ska ingå i anmälningssplikten.

Utredningen föreslår att föreskrifterna kring contortatall bör ses över och omprövas. Skogsstyrelsen har även i en rapport 2018 kommit med förslag om en del lättnader i föreskrifterna mot contortatall. Länsstyrelsen bedömer att det finns vissa risker om man går förhastat fram där det finns förslag om att ta bort vissa förbud för contortatall.

Utredningen beskriver i sin konsekvensanalys 8.3.4 att skogen utvecklas långsamt och att det finns goda möjligheter att upptäcka och hantera oönskad spridning i tid. Länsstyrelsen anser att det är bra med kontinuerlig övervakning där det är viktigt att söka stöd inom forskningen och vetenskapliga akademier för hur främmande arter utvecklas och påverkar skogslandskapet. Spridningen av invasiva främmande arter har visat sig gå allt snabbare i takt med högre medeltemperatur.

Länsstyrelsen saknar resonemang om biologiskt kulturarv i avsnittet.

Det bör i förslaget vara mer tydligt hur ansvaret ska fördelas när det gäller analyser, kontroller, kunskapsuppbyggnad och hur fördelning av kostnaderna ska se ut – är det staten, företag eller de enskilda?

Avsnitt 8.6 Gödsling

Förslaget om att ta bort regionala indelningar, liksom begränsningar gällande gödsling, avstyrks av följande skäl.

Det finns kunskap och aspekter om gödslingens påverkan på biologisk mångfald som kortfattat berörs eller inte tas upp i utredningen. Gödsling av skogsmark kommer förutom att förändra gödslingsplatsens fältskikt, moss- och lavflora samt funga, även påverka vattendrag och sjöar genom läckage av näringsämnen som i sin tur kan orsaka försämring av vattenkvaliteten samt övergödning. Näringsämnen riskerar att föras vidare ut i haven. Det resoneras för lite kring spridningen av kväve i vattendrag som kan få stora konsekvenser på känsliga limniska arter i vattendrag som till exempel flodpärlmusslan och havsöringen. En viktig aspekt är hydrologins komplexitet, vilket inte tas upp i utredningen. Det blir en stor skillnad att prata om gödslingens påverkan på enskilda vattendrag eller bäckar jämfört med ett avrinningsområde.

Utredningen menar att det är svårt att påvisa gödselgivans effekt på markvegetationen samtidigt som den beskriver att det blir negativa konsekvenser på lavar, riskväxter, örting, bottenfauna med flera. På samma gång konstateras det att gödslingseffekten på markvegetationen verkar kvarstå efter slutavverkning. Utredningen visar tydligt på de osäkerheter som fortfarande råder och det krävs mer forskning kring gödslingseffekter. Det går inte att bedöma påverkan på flora, fauna och funga i dagsläget och därför är det olämpligt att genomföra utredningens förslag om en gödslingsmängd på uppemot 200 kg kväve per hektar vilket motsvarar två års tillfört kväve på åkermark, innan man vet konsekvenserna.

Avsnitt 8.8 Begränsa skogsskadorna

Förslaget att ge länsstyrelserna i uppdrag att göra en översyn av reservatsföreskrifterna utifrån risken för skogsskador i och i anslutning till naturreservat avstyrks med följande motivering.

Det finns i dagsläget inget som hindrar myndigheterna att göra en översyn av reservatsföreskrifterna när det anses nödvändigt.

Länsstyrelserna bedömer, liksom Skogforsk² att det endast är aktuellt i lokala fall, varför ett generellt uppdrag inte är påkallat.

Avsnitt 8.9 Viltskador på skog

Utredningen föreslår ett tydligt mål att förebygga och begränsa skador orsakade av vilt författningsregleras.

Länsstyrelsen anser att förslaget skulle öka tydligheten och ge större mandat för myndigheter och andra aktörer att arbeta mer aktivt med frågan. Dock kommer lagförändringen enligt 1.2 Förändring till lag om ändring i jaktlagen (1987:259) med största sannolikhet inte leda till någon praktisk förändring i viltförvaltningen då jakträtten kommer med fastighetsägandet.

Om vilt orsakar betydande skada på ens fastighet finns möjligheterna redan nu att åtgärda detta. Är jakten utarrenderad kan avtalet, beroende på dess formuleringar, avslutas i förtid, när arrendeavtalet är slut eller för att jaktarrendatorn inte uppfyller kraven i avtalet.

Länsstyrelsen vill också framhålla att viltskador inte sällan uppkommer på grund av viltförvaltningen på fastigheter/jaktområden i grannskapet inte är i samklang med lokala jord- och/eller skogsbruket, och i dessa fall gör lagändringen ingen skillnad.

Kapitel 12 Tydligare miljö kvalitetsmål

Länsstyrelsen i Halland saknar djupare och bredare konsekvensanalyser till flertalet påståenden och förslag som utredaren lämnar i utredningen. Det hade varit önskvärt att flertal påståenden som utredaren nämner i utredningen hade styrkts med källhänvisningar.

Avsnitt 12.5.1 Mätbara mål lyser med sin frånvaro

Förslagen angående omformuleringar av preciseringarna "ekosystemtjänster", "hotade arter och återställda livsmiljöer" samt "bevarade natur och kulturmiljövärden" avstyrks.

² [Granbarkborrar i skyddad natur kan påverka lokalt men inte regionalt - Skogforsk](#)

Regeringen beslutar om preciseringar till miljökvalitetsmålen och förändringar av befintliga. Länsstyrelsen i Halland ser inte tillräckliga skäl för att ändra preciseringarna enligt utredarens förslag. Dessa förändringar förbättrar varken produktions- eller miljömålen i skogsvårdslagen. Många preciseringar är gemensamma för naturtypsmålen och Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att formulera om dem för ett av målen med tanke på jämförbarhet.

Avsnitt 12.6 Miljömålssystemet

Förslaget att regeringen återkommande bör ge Miljömålsberedningen i uppdrag att föreslå etappmål för att tydligare styra miljömålsarbetet mot de uppsatta politiska målen tillstyrks.

Detta ligger i Miljömålsberedningens grunduppdrag.

Avsnitt 12.7 Lösningförslag för miljökvalitetsmålet Levande skogar

Utredningens förslag om att förtydliga definitionen av miljökvalitetsmålet Levande skogar genom ett tillägg avstyrks.

Länsstyrelsen delar inte utredarens bedömning att avvägningar skall göras mellan miljökvalitetsmål. Syftet med miljömålen är att uppnå ett hållbart samhälle med en hållbar utveckling enligt Agenda 2030. De globala målen är utformade för att samverka, inte konkurrera, med varandra. Länsstyrelsen anser att utredarens exempel, minskad tillväxt och minskat uttag av skogsråvara som är ett sätt att minska skogsbrukets försurande effekter står i konflikt med miljömålet Begränsad klimatpåverkan där det uppmuntras att öka användandet av skogsråvara, tolkas utifrån skogsindustrins intressen och inte ur ett hållbarhetsperspektiv.

Utredaren bedömer att miljökvalitetsmålet Levande skogar ska följas upp och utvecklas med ett evidensbaserat arbetssätt.

Länsstyrelsen i Halland anser att miljömålen redan bygger på en vetenskaplig grund, och att nuvarande ansvar för uppföljningen är fungerande. Däremot ser Länsstyrelsen positivt på att målen och deras respektive etappmål inom miljömålssystemet så långt möjligt uttrycks specifikt och är mätbara.

Avsnitt 12.7.6 Ny indikator för skogsbrukets påverkan på preciseringen Skogsmarkens egenskaper och processer

Utredaren anser att indikatorn Skogsbrukets försurande påverkan utgör ett dåligt mått och ska därmed tas bort.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget och anser att en sådan ändring måste föregås av en ny indikator där man efter grundlig utredning ser till att befintliga tidsserier kan bibehållas i möjligaste mån. Utifrån det ställer sig Länsstyrelsen positiv till Naturvårdsverkets förslag att utveckla nya indikatorer tillsammans med Skogsstyrelsen som tar ett större helhetsgrepp på skogsbrukets försurande påverkan och tar hänsyn till växtplatsernas försurningskänslighet.

Avsnitt 12.7.9 Ändring i precisering Bevarande natur- och kulturvärden

Utredningens förslag om en omformulering av preciseringen är en subtil förändring som medger att endast vissa kulturmiljöer sparas. Utredningen öppnar upp för att alla inte ska behöva bevaras. Det framgår dock inte om man menar både fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar.

Allmänna synpunkter

Friluftslivet

Friluftslivet nämns några gånger i utredningen men det saknas ett sammanhängande resonemang kring skogspolitikens effekt på friluftslivet. Det är anmärkningsvärt då skogen är Sveriges vanligaste naturtyp där en stor del av friluftslivet äger rum.

Skogsbilvägar beskrivs som positiva för friluftslivet. Länsstyrelsen menar att så kan vara fallet, men i praktiken uppfyller de ofta inte den funktionen. Bommar och andra hinder är utformade så att hästar ofta inte kan utnyttja vägarna. Bommarna omöjliggör också för allmänheten att med bil ta sig till en passande plats där de kan parkera bilen (t. ex. en vändplan) för att sedan idka friluftsliv. Ofta finns inte möjligheten att ställa bilen innan bommen heller (utan att blockera trafik), så i praktiken kan många inte ta sig ut i den ekonomiskt brukade skogen.

De som medverkat i yttrandet

Yttrandet har beslutats av landshövding Anders Thornberg med naturvårdshandläggare Linnea Henriksson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnad funktionschef Magnus Redegard, arkeolog Petra Rudd, naturvårdshandläggare Malin Johansson, naturvårdshandläggare Kent Lindqvist samt energi- och klimatsamordnare Patrik Ekheimer medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

li.smf@regeringskansliet.se